

istoga glagola u istoj rečenici.

Čitao sam ovo djelo na pri-smok, s prekidima, radi stupnjevitog upijanja umjetničke proze i etičkih poruka svake od iznesenih bajki. Toplo ga preporučam roditeljima predškolske djece koji svoje sinove i kćeri žele pripremiti na konstruktivan život u pluralnom društvu, zatim pastoralnim djelatnicima, vjeroučiteljima i studentima teologije kod nas.

Mato Zovkić

SJEĆANJE NA VRIJEME PROVEDENO U SVETOJ ZEMLJI

Antonio ŠAKOTA, *Sveta Zemlja: knjiga sjećanja*. Međugorje: Mir, 2018., 317 stranica.

U svibnju 2018. godine u izdanju izdavačke kuće Informativni centar „Mir“ izašla je iz tiska knjiga naslovljena *Sveta Zemlja: knjiga sjećanja*. Radi se o djelu koje se po mnogo čemu razlikuje od mnogih djela slična sadržaja.

Razlog je taj što se to djelo vrlo teško može svrstati u određenu književnu vrstu. Radi se o djelu koje je potpuno „drukčija“ vrsta knjige.

Sadržaj knjige obuhvaća 16 podnaslova. Osim predgovora i uvoda, knjiga prije svega obrađuje pojedina sveta mjesta kao što su:

Nazaret, Haifa i Kana, Kafarnaum, Tabga, Tabor i Hermon, Samarija, Ain Karem, Betlehem, Maslinska gora, Cenacolo, Getsemani, Emaus, bazilika Isusova groba, s tim da je na početku obrađena tema: franjevci u Svetoj Zemlji, a pred kraj knjige: korizma u Svetoj Zemlji. Uz ove teme na kraju knjige nalazi se zaključak te pogovor, kao i tema „Sveta Zemlja – pogled iz franjevačke perspektive“. Uz to su i dvije recenzije knjige, kao i korištena literatura.

Na prvi pogled, iz naslova knjige, čovjek bi pomislio da se radi o hodočasničkom vodiču. Međutim, ne radi se o hodočasničkom vodiču, što autor u samom predgovoru i ističe. Ovo nije vodič, nego neka vrsta „sjećanja“, putopisa onoga što je autor sam prošao i proživio. No, „drukčijost“ ove knjige, u odnosu na druge putopise, je ta što taj putopis nije samo autorov, nego on postaje svačiji tko ga čita. Knjiga nije hodočasnički vodič koji nudi samo informacije, nego je knjiga „osobna iskaznica“ autora, ali je napisana tako da postaje i „osobna iskaznica“ svakog onoga tko ju čita jer se čitatelj i sam identificira s pojedinim detaljima koji su opisani u knjizi.

„Drukčijost“ ove knjige je i u tome što knjiga obiluje teološkim promišljanjem. Moglo bi ju se jednim dijelom svrstati u „teološki traktat“. No, to nije ni u kojem

slučaju suhi teološki traktat, nego autor odlično pravi paralele između određenih biblijskih ulomaka koje onda primjenjuje na konkretne situacije iščitavajući iz tih ulomaka poruku za današnjeg čovjeka. Povezivanje teologije i egzegzeze je tako „plastično“ i „pitko“ da svaki čitatelj, koji ne mora imati skoro pa nikakvo teološko znanje, može profitirati čitajući knjigu. A tako pisati nije nimalo lako, tj. o ponekad teškim teološkim temama pisati jednostavno, može samo onaj tko je s teologijom na „ti“. U tom kontekstu želim naglasiti da se radi o prvoj knjizi mladog brata. I to ne bi bilo ništa čudno. Normalno je da se kreće od svoje prve knjige. Ali čitajući knjigu, dobiva se dojam da se radi o autoru koji (ne u nogama, nego) „u peru“ ima jako puno utakmica. A ne treba zaboraviti ni činjenicu da su toliki bratovi završili svoje temeljno teološko školovanje u Jeruzalemu. No, ja doista ne znam koliko ih je, samo par godina nakon toga, napisalo ovako zrelo teološko djelo. Iz djela „izranja“ autor koji je teološki jako „potkovan“. A ističem da se radi o „mladiću“ koji je tek pregazio tridesetu.

„Drukčijost“ ove knjige ogleda se i u tome da se djelo može okarakterizirati i kao neka „skica“ za duhovne vježbe. To jest, knjiga bi mogla biti i kao polazna točka za duhovne vježbe i zajedničke i osobne. Možda autoru to nije bila

nakana, ali djelo svakako odiše tim tonom.

Istaknuo bih još jednu „drukčijost“ ove knjige, a to je da bi se ona mogla nazvati „dodatkom hodočasničkog vodiča“, ili još bolje obaveznim dodatkom hodočasničkim vodičima. Ne radi se o nekom dodatku koji je višak, nego o nužnoj nadopuni hodočasničkih vodiča. Nakon što u vodičima čitatelj dobije željene faktografske podatke, tj. nakon što utaži žeđ za znanjem, ova knjiga će mu utažiti žeđ za duhovnošću. Autoru nije temeljni cilj informirati, nego formirati. Zato su faktografske činjenice svedene na minimum, ali su odgojne dovedene do maksimuma. Autoru je važnije teološki progovoriti o evanđeoskim opisima vezanim uz pojedina hodočasnička mjesta nego li dati povijesne podatke o tim mjestima.

Sve to ovu knjigu čini „drukčijom“ od mnogih knjiga do sada. Knjiga je osobna, teološki utemeljena, gdje autor lijepo veže starozavjetne citate s njihovim novozavjetnim ispunjenjem, a što vjerojatno odražava utjecaj profesora koji su mu izvrsno, na samim temeljima, tumačili Sveto pismo.

Ono što posebno treba naglasiti, jest odlična tehnička i grafička obrada knjige. Uz to što je knjiga grafički jako skladna, ona obiluje vrhunskim fotografijama. Fotografije su radili uglavnom profesionalni fotografi, tako da je

u knjizi i te kako prikladna tvrdnja da „jedna fotografija vrijedi više od tisuću riječi“. Malo koja knjiga o Svetoj Zemlji donosi tako profesionalne fotografije koje su skladno uklopljene i služe svrsi, a to je da potiču na duhovnost.

Autor ne piše „bezlično“. On je duboko osoban. I što je najvažnije u knjizi, on sve temelji na vjeri. Na nju poziva, nju promiče. A uz vjeru, on poziva i promiče i ljubav. I prema Svetoj Zemlji, i prema sv. Franji, i naravno prema Isusu. I to je najveći dar na kojem autoru treba zahvaliti.

A autor djela je Antonio Šakota, rođen 1986. godine u Mostaru, koji je svoje osnovno i srednjoškolsko obrazovanje završio u Čitluku. Za svećenika je zaređen 2014. godine. Prije ređenja, četiri godine filozofsko-teološkog studija pohađao je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, a tri godine (od 2011. do 2014.) na Franjevačkoj teologiji u Jeruzalemu. Nakon ređenja pastoralno je djelovao u župi sv. Petra i Pavla u Mostaru (do 2018.). Od 2018. godine je na službi u Švicarskoj.

Darko Tomašević